

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. Præmittuntur aliqua ad intelligendum quæstionis statum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

DISPUTATIO III.

De Subjecto Justitiæ.

Indubiè, Subjectum justitiæ, non sunt nisi naturæ intellectuales: quia justitia est virtus specialem honestatem, ad quam nullo modo se extendunt in intellectualia, intendens. Et quia hæc virtus, est virtus voluntatis, in voluntate recipitur, eritque illa subjectum receptionis. Tota difficultas devolvitur ad hoc, quodnam sit subjectum justitiæ, hoc sensu, quænam scilicet sunt personæ, inter quas est rigorosa justitia. *Quod ut resolvatur, instituitur*

QUÆSTIO I.

An in Deo respectu creaturæ, possit dari perfecta justitia?

Divisi sunt Auctores. Affirmant dari. Suar. opusculo 6. ubi rationes propositas à Vasq. refutat: & 3. p. d. 4. S. 5. & 6. licet in editionibus novis sit aliqua diversitas. Idem, docet Bellarminus, Valentia, Azor. Sal. Albert. Tan. Ruiz. Petr. Hurta: Rayn. Fasol. & post illos Dicast. hic l. 2. tr. 2. d. 2. num. 47. Arriaga 1. p. d. 31.

Negat autem Vasq. 1. p. d. 85. & 86. ubi habentur Argumenta, quæ refutavit Suar. sed & in posterioribus tomis, remiterato restauravit Vasq. quem vide etiam 1. 2. d. 223. & 3. p. tomo 1. d. 7. tomo 4. q. 85. a. 3. dub. unico eandem sententiam docuit Molina Arub. Less. Kon. Bec. Gasp. Hurt. Merac. de Lugo. Sanchez. & post illos Esp. q. 16. Mediam Sententiam sequitur Ripald. tota d. 83.

DIFFICULTAS I.

*Præmittuntur aliqua ad intelligendum
Quæstionis statum.*

PRÆMITTO I. Ex Ripalda citato: *Justitiam tripliciter sumi posse*, pro æqualitate ad Regulam rationis; pro æqualitate ad aliud, quocunque modo: qualem æqualitatem dicit etiam gratitudo æqualis beneficio. Denique pro æqualitate rigorosa, respiciens in hoc quidem jus strictum, in hoc verò debitum, de ultima æqualitate hic quæretur.

PRÆMITTO 2. *Sicut in investigando de quacunque alia virtute, an illa reperiatur in Deo; ita & in presenti attendendum esse, an seclusis imperfectionibus, possit adhuc remanere conceptus essen-*

tialis justitiæ. Circa quod potest esse quæstio, & de re, & de voce. Dere: An remaneat talis conceptus, si enim remanet, inferitur, ponendam hanc virtutem in Deo: quia in eo ponenda omnis perfectio. Erit autem quæstio de voce: An illi perfectioni, ita ab imperfectionibus depurata, conveniat vox, justitia?

PRÆMITTO 3. *Quid intendant, vel non intendant ii, qui ponunt in Deo justitiam rigorosam.* Non intendunt, quasi Deus præmians, servet æqualitatem absolutam inter præmium & meritum; indubiè enim non habetur talis æqualitas, cum Deus det mensuram coagitatam; sicut & Princeps ex justitia præmiat, licet det præmium apprimè honoratum. Non intendunt item docere, illam justitiam, ita esse rigorosam, ut excludat omnem gratiam, admittunt etiam gratiam auxiliorum, promissionum &c. sed intendunt illis suppositis, jam Deum manere obligatum rigorosè justitiam. Non intendunt item docere, quod in collatione præmii justitiam Deus abdicet à se simpliciter dominium, sed volunt illud componere cum obligatione justitiam. Non intendunt item docere, hoc solum quod acquirat creatura jus in præmiis, ut illo præ aliis creaturis potiatur: hoc enim omnes concedunt, sed intendunt docere, quod acquirat jus ipsius etiam Dei obligativum justitiam.

PRÆMITTO 4. *Totam Quæstionem reduci à Ripal. ad hoc. An Deus, referens præmia, respiciat jus aliquod merentis, quò sic obligetur, ut non referens præmium, vim inferret creaturæ, commodius duxisset.* An Deus ita det præmia, ut si non daret, faceret injuriam: Nam longè alia quæstio est: An creatura à Deo violentiam pati possit?

PRÆMITTO 5. *Quæ sit in hac materia sententia Ripalda.* Docet ille duplicem esse potestatem in Deo, Absolutam, & Extraordinariam; & aliam potestatem moralem. Priorem dicit esse in obligabilem. Secundam obligabilem. Primam explicat, quod sit potestas, quâ Deus nullis legibus adstrictus, operatur supra illarum exigentias, pro arbitrio, & bono, suæ excellentiæ. Posterioriorem explicat, quod sit potestas, quâ juxta creaturarum exigentiam operatur, consulens ipsarum bono.

Illustrat condistinctionem harum potestatum pluribus instantiis.

I. INSTANTIA est. Datur in Deo potestas physica, ad producenda creata. Hæc ipsa duplex est, alia naturalis & ordinaria, quæ agit juxta exigentiam naturæ creatæ, nullam ipsi inferens

rens vim. Alia absoluta & supernaturalis, quæ agit supra physicam exigentiam naturæ, & ple-
rumque contra illam, rebus creatis inferens vim.

2. INSTANTIA. Christo Domino convenit Dominium rerum, & titulo proprii v. g. laboris, contractu, & titulo unionis Hypostaticæ. Primum illud dominium est obligabile; non secundum.

3. INSTANTIA. Respublica potest obligare, secundum potestatem privatam, qua prospectit bonis particularium: non potest obligare jus altum?

4. INSTANTIA. Potest Deus obligare se tanquam Dominus jurisdictionis, & non obligare tanquam Dominus proprietatis, & è contrario. Ergo, & in presenti idem dicendum.

5. INSTANTIA. Deus, ut Auctor naturalis, tenetur materiæ providere quantitatem, non tenetur tanquam Auctor supernaturalis. E contra, tanquam Auctor supernaturalis, tenetur gratias annexere charitati; non tenetur tanquam Auctor naturalis. Ergo & distinctio duplicis potestatis tenebit, poteritque unâ obligari, non aliâ.

PRÆMITTO 6. *Quomodo ex Ripal. distinguuntur due illa potestates?* Distinguuntur sine quæ: Potestas enim Absoluta, intendit bonum excellentiæ divinæ, Ordinaria bonum creaturarum, quod potest separari à bono excellentiæ divinæ, quam ostendit Deus, in destructione creaturarum. Distinguuntur sphaerâ, quia potestas absoluta comprehendit omnia possibilia, & carentias eorum, quæ possunt in finem excellentiæ divinæ conferre, ordinaria vero solum comprehendit ea, quæ in bonum creaturæ conferuntur. Distinguuntur radice: quia illa absoluta potestas competit Deo, ratione excellentiæ divinitatis, seorsim ab attributis omnipotentia, & creaturis, ordinaria convenit Deo, titulo creatoris & gubernatoris universi. Denique potestas absoluta est essentialis & necessaria Deo, ordinaria autem contingens & abdicabilis.

PRÆMITTO 7. *Qui sint effectus, per Ripal. potestatis ordinariæ obligatæ.* Effectus est: quia si non obligaret potestatem ordinariam sine ulla injuria potuisset negare creaturæ v. g. bona supernaturalia, non potest, supposita obligatione. Effectus est, quia inferret Deus injuriam creaturæ, habenti jus in bona supernaturalia, si ea negaret. His præmissis, sit.

DIFFICULTAS II.

Deciditur Quæstio.

DICENDUM est. *Dei, respectu creaturæ, non dari illam perfectam justitiam.* Videretur esse Concl. S. Thomæ 1. 2. q. 114. a. 1. in Corpore. Ubi cum neget absolutam æqualita-

tem inter Deum & hominem, hoc ipso negat absolutam justitiam sive rigorosam, & 1. parte q. 21. a. 1. in Corpore, negat in Deo justitiam commutativam; distributivam autem in Deo admittit, non nisi secundum virtutem gubernativam. August. Confes. 4. *Reddit inquit debita nulli debens.* Serm. lib. 6. de Verb. Apost. *Debitor enim factus est nobis, non aliquid à nobis accipiendo, sed quod ei placuit, promittendo.* S. Bernardus Serm. de Annunt. *Neque talia sunt, inquit, hominum merita, ut propterea vita æterna debeatur ex jure, aut propterea Deus injuriam aliquam faceret, nisi eam donaret.* Unde etiam & S. Thomas 1. 2. cit. ad 3. Docet. *Deum non efficit simpliciter debitorem nobis, sed sibi efficit, in quantum debitum est, ut sua ordinatio impleatur.*

Punctum Difficultatis 1.

Examinantur Rationes pro hac Sententia.

PROBAT 1. Pr. Albertus Zeronski, tititurque argumento communi. Abdicare se dominio alicujus rei involvit imperfectionem in Deo. Ergo, Deus jus & dominium in alium transferre non potest. Antecedens probatur. Quia res esse creaturæ & non Dei, & posse de eadem re liberè dispendere creaturam, non posse autem Deum, est imperfectio in Deo. Sed abdicare se dominio alicujus rei, & transferre jus & Dominium in alterum, sequitur, quod Deus non posset re illa uti pro suo libitu, & dispendere sine injuria alterius. Similiter sequitur rem illam non esse Dei, sed creaturæ. Quod ipsum probatur. Nam Petrum cedere dominio, & juri suo in librum, illudque transferre in Paulum, sequitur essentialiter & necessario, vitalis abdicationis & translationis, Petrum, non esse Dominum libri. Ergo, similiter in Deo, abdicante à se dominium, & cedente juri suo ad rem aliquam creaturæ, idem sequeretur, circa rem illam abdicatam.

RESPONDERI potest. Quod abdicare se dominio absoluto & essentiali, involvat imperfectionem, sed non abdicare se dominio potestatis ordinariæ, & accidentalis: & licet esse rem creaturæ, & non Dei, secundum potestatem absolutam, sit imperfectio, non est tamen imperfectio, si sit res creaturæ, & non Dei, secundum potestatem ordinariam. Instantia de Petro allata non convincit: probat enim multum: quia probat quod nec Princeps possit se spoliare jure suo ballo, relinquendo sibi jus altum: quia Petrus ita cedit juri suo, ut non relinquat illud sibi. Quod si dicas, aliud esse de Principe: quia in illo invenitur duplex illud distinctum jus, dicit & Ripalda, inveniri in Deo duplicem illam potestatem.

Est

R. P.
THOMAS MLOD
HANSOWSKI
Tom. 3. et 4.
D. VI
6